

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej — Oglasi po dogovoru.

SOCIALIST

Izhaja vsak . . . ob

Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo. Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6, II. nadstropje.

Glasilo socialistične stranke Jugoslavije

Štev. 19.

Ljubljana, dne 9. maja 1924.

II. leto.

Za rdeč veletok.

V slogi je moč,
V delu rešitev!

S tem sem pravzaprav že razodel jedro svojih misli!

Čeprav sem sodrug z dežele, kjer je skoraj vse črno, pa vendar prav pridno in z veliko pozornostjo prebiram naše proletarsko časopisje. Povedati pa moram, da sem dozdej z veliko žalostjo gledal vse to ogabno, razkrojevalno delo v naših dveh povsem socialističnih grupah. Vsled tega sem prisiljen povedati javno svoje misli k položaju, v kojem se naša stranka nahaja. V živem spominu mi je naša še pred par leti tako ponosna in mogočna Soc. dem. stranka, a danes je na žalost vse razbito na drobce. Silno sem otožen, ko čitam pa najsi bo »Napreč«, »Ljudski glas« ali »Socialista«. V vsakem listu imamo priliko čitati, kako sodrug sodrug napada, mu očita nepoštenost, umazanost, in ne vem kaj še vse! Seve se tale obžalovanja vredne stvari najraje sučejo okrog višjih sodrugov, oziroma voditeljev. To se mi zdi, da izgleda, kakor bi bili nalašč samo zato najeti, da sejejo razdor in sovraštvo med že itak zbeganim proletariatom, ki pozna le en skupen cilj!

Buržuazija pa med tem neovirano udriha po že do kosti izmozganih delavskih masah. Popolnoma upravičeno se nam smejejo kapitalisti, češ le trgajte se slovenski socialisti, bomo že poskrbeli, da vam pravočasno pristrizemo peruti!

Zdaj nastane vprašanje: Odkod in zakaj vsa ta za nas pogubonosa taktika? Ali so mar interesi delavstva različni, ali mar že nismo doživeli vsled

razkolov dovolj porazov? Mislim, da ni potrebno izgubiti še to bore malo, kar nas je še vkljub razdrapanosti ostalo zvestih borcev za socializem. Nikjer še do danes nimamo izgledov, da bi proletariat razkosan kaj dosegel, pač pa ravno nasprotno!

Tako naprej po tej poti ne sme več iti! Zavedajmo se, da nas vse to pelje v gotovo propast! Nastopimo energično proti takšnim osebam na obeh straneh, ter uplivajmo na naše sodruge voditelje, da započnejo nemudoma resno delo za konsolidacijo našega pokreta! Če bo pa ta naša zahteva po enotnosti ostala brez uspeha, bomo pa prisiljeni seči po samopomoči ter se bomo združili preko voditeljskih glav zopet v eno močno socialistično stranko, koja se bo v stanu boriti proti kapitalizmu. Ven iz stranke pa z vsemi onimi, ki bi se temu protivili! Zato se požurimo z delom v tem smislu, ne držimo leni križem rok, da ne doživimo zopet novih porazov, ko še starih nismo preboleli.

Zavedajmo se, da sloga jači, nesloga tlači! Zato pa naprtno vse sile, kajti skrajni čas je že ter združimo naše moči zopet v en mogočen, silen, rdeč veletok, ki bo krepko napredoval in končno tudi zmagal!

Pozdravljeni torej na združevalnem delu!

Ivan Kaukler.

Pripomba uredništva: Temu glasu sodruga, ki ga dosedaj nismo poznali se pridružujemo v popolnem obsegu. Naš list bo služil popolnoma strujam, ki gredo na dan iz širokih mas naših zvestih sodrugov, združujoč se v silen rdeč veletok, ki očisti to žalostno sedanjost.

V spomin dr. Antonu Drmoti.

(Ob desetletnici njegove smrti.)

Dne 1. maja letos poteče deseto leto, odkar je v Gorici preminul sodrug dr. A. Drmota, kot žrtev zavratne boleznijetike. S smrtjo dr. Drmote je tedanja jugoslov. soc. dem. stranka zgubila odličnega člana, moža poštenega značaja, slovensko delavstvo pa iskrenega in odkritosrčnega voditelja ter učitelja vzvišene ideje socializma, za katero je pokojni sodrug dr. Drmota veliko delal in pisal.

Čeravno nimam pri rokah življenjskih in drugih podatkov, na podlagi katerih bi obširneje opisal delovanje dr. Drmote v vrstah slovenskega proletarijata, bom skušal v sledečih vrsticah se spomniti moža, ki je mnogo delal in žrtvoval za proletarsko stvar, kot eden redkih inteligentov, ki so se v tistih letih oprijeli socialistične ideje ter vstopili v tedanje maloštevilne vrste slovenskega socialističnega delavstva.

Delo s. dr. Drmote v naših vrstah je bilo bolj vzgojevalno kot pa agitatorično. Kot duševni oče »Naših zapiskov« je v tej edini naši reviji spisal mnogo razprav o številnih vprašanjih, ki so bila v zvezi s tedanjim našim gibanjem. Narodno in versko vprašanje, socialno-politične zadeve, kulturna vzgoja širših plasti slovenskega ljudstva itd. so bili predmeti, ki jih je temeljito obravnaval. S prepričevalno besedo je osobito delavstvu vlivljal up na boljšo bodočnost, obenem pa tudi voljo do dela za rešitev proletarcev iz spon teme in krivice.

Poleg »Naših Zapiskov« so bili tudi tedanji naši politični listi deležni Drmotovih člankov in razprav. »Rdeči prapor« in »Zarja« v Ljubljani ter »Delavski list« v Trstu so mnogokrat prinašali

članke izpod peresa dr. Drmote; iz njegovih razprav je slovensko delavstvo črpalo nauk socializma in iz njih iskalo poti do lepšega in boljšega.

Dr. Drmota je nastopal tudi na konferencah, predavanjih in shodih. Tam nam je s svojim mirnim in treznim nagovorom kazal pot, po kateri pridemo s složnim delom do zaželjenega cilja. — Pokojni sodrug Drmota ni bil sicer ognjevit govornik, vendar je s svojimi govori, ki sta jih vedno spremljala zdrav sarkazem in izredna duhovitost, vsakemu imponiral. Na shodih se ni nikdar razburjal, razun, ko je imel pred seboj političnega nasprotnika in če je ta v debati zavijal, ko ga je dr. Drmota s svojim finim nastopom spravil v zadrego. Tedaj so se dr. Drmoti oči zaiskrile in njegove besede so padle na nasprotnika kakor udari kladiva.

Kdor je poznal tega moža, tihega in nerazburjivega, ni mogel doumeti od kje je Drmota črpal toliko energije, ko je bil energičen nastop potreben.

Med delavstvom, slovenskim in italijanskim ter v družbi sploh je bil dr. Drmota radi svoje priprostosti in izredne dovornosti zelo priljubljen in spoštovan. Dasi je dolgo časa bolehal, je vendar prišel, ko smo ga pozvali na sejo, shod ali kamorsibodi. V stranki se ni nikoli silil v ospredje, dela pa se ni nikoli branil; bil je vedno na svojem mestu. Kakor v slovenskih, tako v italijanskih strankinih organizacijah je dr. Drmota vžival popolno zaupanje, in zato ga ni bilo sklepa, da nismo prejeli njegova vprašala za svet. On pa, dasi je vedno povedal svoje mnenje, je vsikdar končal navadno z besedami: »Kar organizacija sklepa, to bo dobro, ker mora

biti dobro. Organizacija pa ste vi sodrug, delavci! To je bila poleg drugih najlepša Drmotova lastnost, zato smo ga vsi spoštovali in mu zaupali.

Kakor mnogo drugih, je imela avstrijska policija v žalostnem letu 1914 tudi dr. Drmoto zapisanega v svojih — črnih knjigah. Vedeli so prav dobro, da on sovraži iz globočine svoje poštene duše avstrijsko reakcijo, zato so ga imeli na indeksu. Čeravno je že 1. maja 1914 umrl, smo proti koncu istega leta, ko je vojna furija že razgrajala, potom raznih zaupnih oseb zvedeli, da je poleg najpriprostejšega zaupnika pa gor do dr. Tume in drugih strankinih voditeljev, slovenskih in italijanskih, tudi dr. Drmoto vpisan v črni knjigi avstrijske policije. Bržčas so avstrijski policisti mislili, da jim utegne Drmota še po smrti škodovati. Imeli so prav, kajti telo njegovo je sicer počivalo na goriškem pokopališču, duh pa, ki ga je on med ljudstvom razširjal, je ostal in bo ostal do končne zmage nad vsemi reakcijami!

Dne 3. maja l. 1914 smo spremili sodruga dr. Drmoto na zadnji poti gor na goriško pokopališče, ki ga je nekaj mesecev potem kruta vojna popolnoma razkopala. Veličasten spreved je pokazal, da je imel dr. Drmoto mnogo prijateljev a nobenega sovražnika. Solkanški mizarji in vrtojbenki zidarji, mirnenski čevljarji in podgorski papirničarji ter drugi delavci iz Gorice in okolice so isti dan prihiteli, da izkažejo svojemu učitelju zadnjo čast. Ob grobu sta mu v imenu sodrugov in ožjih prijateljev govorila v slovo s. dr. H. Tuma in prof. Lončar, v imenu italijanskega delavstva pa s. Collini. Delavski pevski zbor pa mu je zapel zadnji pozdrav.

Tam doli v Gorici, ob vzhodu sv. Gabrijele počivajo ostanki moža, ki ga ohranimo vsi, ki smo ga poznali, v najlepšem spominu. In tudi oni, ki ga niso osebno poznali, so mu gotovo ohranili dober spomin, ker poznajo njegovo delo in trud za skupno idejo, za socializem!

Vsi skupaj pa mu danes po desetih letih postavimo spomenik tak, da slednji skuša biti mu enak! Slava spominu sodruga dr. Drmote!

Nemške volitve.

Volitev v nemški državni zbor in volitev v francosko zbornico je pričakoval političen svet z napetostjo. Naravno je to, ker se med Francijo in Nemčijo, oziroma njiju kapitalisti, vrši ljut spor zaradi reparacijskih zahtevkov, ki jih nemški kapital ne mara plačati in pa zasedbe Porurja po Francozih. Nemški kapitalizem je v tem boju spravil nemško marko na kant ter tako potom devalvacije marke in obične eksploatacije popolnoma izžehl nemški delovni narod. Boj med Nemčijo in Francijo se vrši v prvi vrsti v interesu nemških junckerjev, ki hočejo zmagati s tem, da podžigajo nemški narod v nacionalnem šovinizmu in fašizmu, na kar odgovarjajo tudi francoski kapitalisti enako.

V Nemčiji so se izvršile volitve v nedeljo, dne 4. t. m., Francozi pa bodo volili svoje poslance v nedeljo, dne 11. t. m.

Nemški šoviniisti so pričakovali, da bo ob volitvah v Nemčiji nacionalizem strl vse druge stranke. Samozavestni so šli v boj, vendar pa se je nacionalizem kljub svoji silni agitaciji razmeroma malo razmahnil. Nacionalizem je pri volitvah nekaj pridobil, nikakor pa ne more biti ponosen na izid volitev. Nacionalci so računali na 200 mandatov, a jih niso dobili niti 100.

Kot najmočnejša je izšla iz volitev zopet socialno - demokratična stranka, ki ima 100 mandatov (leta 1920 jih je imela okolo 130); neodvisni, ki jih je bilo 1920 okolo 35, niso dobili nobenega mandata. Spričo komunistične in nacionalistične agitacije proti socialnim demokratom je ta uspeh volitev za socialno demokracijo časten, ki jasno dokazuje, da je socialna demokracija disciplinirana in krepka zavedna politična organizacija, ki je šla v volilni boj z geslom za demokratično republiko. Glasov je dobila pri teh volitvah stranka okroglo 5.251.000.

V novem državnem zboru bo sedaj: 24 demokratov (prej 39), nemških nacionalcev 99 (prej 65), nemške ljudske

Krajevna organizacija S. S. J. v Celju sklicuje svoje redno mesečno člansko zborovanje, ki se vrši v nedeljo, dne 18. maja 1924, ob 9. uri v gostilni pri Zelenem travniku. Dnevni red: 1. Poročilo funkcionarjev. 2. Občinske volitve. 3. Razno. Sodrugi in sodružice pridite vsi brez izjeme na to zborova-

stranke 66 (prej 45), katoliški centrum 62 (69), soc. demokrati 100 (136+35), komunisti 61 (16), bavarska ljudska stranka 15 (22), bavarska kmečka zveza 4 (4), Deutsch-Völk. 32 (3), Nemški Hanoveranci 5 (2), nacionalni socialisti 4, kmečka zveza in liberalci 9, gospodarska stranka 6.

Komunisti so dosegli svoje uspehe zlasti v Porurju, kjer so že prej razbili vse delavske socialistične organizacije.

Iz rezultata volitev je torej jasno razvidno, da so sicer nekaj napredovali nacionalisti in monarhisti. Napredek nemškega nacionalizma pa je podnetil francoske šoviniiste in francoski ministrski predsednik Poincare je že povedal na banketu dolgo govoranco proti Nemčiji in naglašal, da Nemčiji tudi po volitvah ne zaupa. To je bil volilni govor, s katerim je hotel podžgati francoske nacionalne strasti.

Novi nemški državni zbor nima torej pričakovane nacionalne večine. Socialna demokracija je ostala tudi v novi zbornici najmočnejša stranka. Razmotriva se v Nemčiji o tem, da se sestavi obširen meščanski blok, ki naj prevzame vladno. Toda tak blok bi se moral sestaviti iz strank, ki bodo nezanesljive. Neverjetno je pa, da bi šli socialni demokrati v vladno, razen, če bi to zahteval vitalni interes republike. Na socialne demokrate nemški nacionalci ne morejo računati, ker so socialni demokrati proti vsem pojavom, ki ogrožajo republiko in ker stoje na stališču, da mora Nemčija reparacije, to je škodo, ki jo je napravila z vojno, poravnati, potem pa zahtevati svobodo in mednarodno enakopravnost.

Z napredkom nacionalistov v Nemčiji se je sicer položaj nekoliko poostril na videz, prepričani smo pa, da bo nemški delovni narod, ki je v tem volilnem boju preстал izkušnjo dobro, znal tudi v bodoče čuvati pridobljene pravice ter streti od kapitalistov negovani šovinizem in pretečo reakcijo.

nje! Odločevali boste v važnih vprašanjih. Odbor.

Sodrugi naj se zavedajo, da so Bernotovcem ljubši oni, ki so prišli pred mesecem dni v stranko, kot pa oni, ki so v socialističnem gibanju oživeli.

Naš prvi maj 1924.

Majska proslava v Brodu na Savi.

Ob priliki kongresa G. R. S. J. sem dobil nalog, naj obiščem letošnjega prvega maja Brod na Savi, to lepo slavensko mesto, ki je do 80 odstotkov delavsko in je tudi našemu delavstvu znano. Odločil sem se, da podam čitateljem »Socialista« kratko poročilo o utisih, ki sem jih dobil o naših tamošnjih organizacijah. O tistih organizacijah, o katerih pišejo neodvisni in naš Naprej s tako vztrajnostjo, da jih ni, da sem bil celo jaz, ki vem, koliko je temu lanžjivemu pisarjenju verjeti, prijetno razočaran, ko sem jih našel tako močne in žive.

Prišel sem v Brod že 30. aprila! — Prvo kar sem zvedel, je bilo, da je oblast našo in neodvisno majske proslave prepovedala. Vztrajnim naporom s. Petrinjca, zlasti pa s. župana Bublčiča se je posrečilo doseči, da je oblast to prepoved ukinila in dovolila manifestacijsko zborovanje tako nam, kakor neodvisnim. Tudi zadnjim po našem prizadevanju.

Na 30. aprila ob 5. uri je sklical Savez Metalnih Radnika člansko zborovanje, katerega se je udeležilo nad 600 ljudi. Vprašal sem, kaj je za neodvisno organizacijo v tovarni vagonov. Dobil sem odgovor: Mi smo združeni enotno v Savezu metalnih radnika in se ne damo več cepiti. Razven naše, ni v tovarni nobene druge organizacije.

Vsem onim, ki poznajo klevete, ki so se raznašale o naši organizaciji v tej tovarni, — bo povedalo to dovolj.

Zvečer sem bil na članskem sestanku krajevne politične organizacije SSJ, kjer so se izvršile zadnje priprave za majske manifestacije Krajevna politična

organizacija SSJ v Brodu šteje nad 100 članov. Od teh jih je bilo navzočih na sestanku okrog 80. Predseduje organizaciji župan s. Bublčič.

Zame je bil ta sestanek bolj senzacija, kakor krasno majske slavlje, ki sem ga videl drugi dan.

V vseh onih 80 je bilo toliko borbenega duha, mirne odločnosti in razsodnosti ob enem, — da mi je bilo na mah jasno, da ima naš pokret v Brodu na Savi izborna vodstvo in nezlomljiv kader, ki bo vsem tistim, ki bi ga radi v zemljo utajili, še dokazal, da je tu.

Borba med našimi in neodvisnimi je bila v Brodu svoj čas zelo ostra, — sedaj pa se razmerje je toliko boljše, da se brodski proletarijat v tem boju ne poslužuje več psovka in blatenja. V majske letaku neodvisnih ni bilo socialistov niti omenjenih, kar se bo zdelo vsem tistim, ki so slišali govoriti dr. Lemeža na letošnji majske proslave v Ljubljani, več kakor čudno.

Na naše majske zborovanje, ki se je vršilo v veliki dvorani kina Kasino je prispelo nad 1000 sodrugov in sodružic.

Referate so imeli s. Petrinac, sodr. Bublčič in jaz.

Proti koncu je prispelov dvorano kakih 100 neodvisnih, a ne s kamenjem, kakor je to v Ljubljani navada. Obnašali so se mirno. H koncu so zapeli zajedno z našimi Delavski pozdrav in par drugih lepih pesmi.

Vsi, ki smo bili na tej krasni manifestaciji smo čutili, da gremo vendarle bolj čistočasom nasproti — in sicer najbolj naglo tam, kjer je bil razkol najhujši.

F. U.

Ptuj.

Proslava prvega maja se je vršila pri nas, kakor običajno, tudi letos. Pri obhodu po mestu, kakor tudi na shodu je bila udeležba za tukajšnje razmere dovoljna. Delavstvo se začelja polagoma zopet zanimati za svoje organizacije, kar beležimo z veseljem. Na shodu je poročal s. Kopač, ki je navzočim razložil pomen proslave prvega maja. Zgražal se je nad razdiralnim delom raznih — po imenu delavskih strank, ter obenem protestiral nad reakcijo

buržuazije, ki postaja tembolj zavestna in nastopa sovražno proti proletariatu, čimbolj so vrste slednjega razcepljene in oslabiljene vsled bratomornega boja. Ko so govorili še nekateri ptujski sodruzi, je bila soglasno sprejeta resolucija SSJ, objavljena v majske številki »Socialista«.

Popoldan ob 2. uri se je vršil obhod po mestu z zastavo in godbo na čelu, na kar se je vršila majska veselica v gostilni »Novi Svet«.

Šoštanj.

Prvi maj smo praznovali pri nas zelo lepo. — Že na predvečer je dospela šmihelska godba ter igrala, menjajoč se s pevci, na grajskem balkonu, med tem ko je bil grad z bengalično lučjo bajno razsvetljen. Ob svitu zore prvega maja smo budili zaspance po mestu z godbo in petjem. Ob devetih se je razvil od tajništva pri Totru za šoštanske razmere imponanten sprevod z godbo, zastavami in manifestacijskimi napismi. Na shodu, ki se je vršil nato na

glavnem trgu, smo si pomagali z domačimi sodruzi, tako da nismo pogrešali preveč tujega govornika. Udeležencev je bilo okrog 800. Popoldne smo napravili peš izlet v Penk, kjer so nas tamošnji fantje pozdravili s streljanjem in lepim slavolokom. Slavnostno razpoloženje je motil popoldne tuintam dež, zlasti ona ploha, ki se je privalila doli od Velenja. — Zvečer je bil prirejen v dvorani »Union« alegorični prizor v verzih »Nezavednost, Življenje,

Pravica in Svoboda«, ki je krasno uspel, le žal, da je radi naliva, ki se je zvečer vsul, poset bil bolj maloštevilen. Marljive sodružice so nam s prodajanjem cvetlic nabrale za knjižnico »Svobode« krog 700 Din. Majske odbor se tudi najlepše zahvaljuje vsem, ki so po svojih

močeh pripomogli, da je letošnja proslava prvega maja tako lepo uspela; zopet je šoštansko delavstvo pokazalo, da le tedaj kaj velja, kadar je solidarno, zato bo tudi v bodoče odklanjalo vse kar bi zamoglo škodovati njegovi skupnosti.

Prevalje-Guštanj.

Guštanski in prevaljsko-leški razredno zavedni proletarijat, sta proslavila prvi maj skupno.

Na predvečer 1. maja je priredil dram. odsek »Svobode« podr. Guštanj z jako povoljnim uspehom veseloigro »Nebesa na zemlji«, po igri alegorično sliko »Vstajenje«.

Dne 1. maja zjutraj ob 5. uri so zadelo glasovi godbe po guštanskih cestah, ter naznanjali budnico. Vse zavedno delavstvo, kakor tudi žene in deca so ob klicu vstali ter se zbrali ob 7. uri na sejmišču. Tudi naši telovadci DTE. so se odlikovali s svojim naraščanjem na čelu, kateri so razvili svoj dežji prapor. Deca, za njo naraščaj DTE. s svojim praporom, potem telovadci, razredno zavedne žene in moški. V tem redu se je postavil cel sprevod in pričakoval referenta sodr. Korena iz Celja, kateri je prišel z vlakom ob pol 8. uri.

Telovadci, kateri so bili na čelu, so ga pozdravili s krepkim »Živel«, nakar nam je izrekel pozdrave naših sodrugov iz lepe Savinjske doline, iz belega Celja.

Po pozdravu se je jel sprevod pomicati broječ nad dvesto sodrugov in sodružic proti Prevaljam, ondodnim sodrugom naproti.

Ko smo prišli do mosta pri Brenčurniku, nas je pozdravil slavolok, katerega so napravili naši zvesti sodruzi iz papirnice z napisom na eni strani »V slogi je moč, živel mednarodni proletarijat«, na drugi strani »Proletarci vseh dežel združite se, živel 1. maj praznik dela.«

Še nekoliko sto korakov naprej smo se sestali z leškimi in prevaljskimi sodruzi, katerih število je bilo presenetljivo. Sodr. Koren je zopet pozdravil leške in prevaljske sodruge, nakar se je podal sprevod, čez 600 duš broječ, nazaj proti Guštanju, kamor smo dospeli ob 10. uri dopoldan.

Ptujska kronika.

Slovenski republikanci so v Ptujju in na Bregu ustanovili krajevno organizacijo, tako vsaj čitamo v »Avtonomist«, ki pa nič ne pove, ali bo »slovenska republika« avtonomistična ali federalistična. Mi pa vemo kakšna bo ta republika. Kakšna bo? Lončena! Da, da, mi smo, ki lonce peljamo!

Usnjarski shod se je vršil 29. aprila v društvenem lokalni »pri pošti«. Na shodu je poročal tajnik s. Krajcar. Udeležba je bila precejšnja z ozirom na število tuk. delavstva usnjarske stroke.

Treba bo, da zavednejši sodruzi med indiferentnimi delavci vzbudijo zanimanje za organizacijo, ter svoje vrste strnejo in usposobijo za nadaljne boje. Kot nujna potreba je prirejanje predavanj o soc. zakonih, da se delavstvo čim najbolj seznanji z zakonom o zaščiti dela. o zav. delavcev itd. Izrekla se je želja, da odbor usnjarske organizacije podvzame v to potrebne korake.

Klub kolesarjev. Kot pododsek »Svobode« nameravajo tuk. sodruzi - kolesarji v najkrajšem času ustanoviti klub kolesarjev. Bravo, le tako naprej! Delajmo vsi in povsod za delavsko stvar!

Golgota.

V Ameriko.

Vso noč je odjekovalo po prostorni vojaški sobi kakor da bi vzdihoval otrok. Nekoč je vzdramilo kaplara in v polsnu je srdito zakričal: »Molči!« In na postelji ob oknu, odkoder je prihajalo ječanje, se je zganilo majhno truplo in pljuča so za trenutek nehala delovati. Kaplarjev krik je bil kakor zapoved božja. Ni vprašal, ali jo je mogoče izvršiti ali ne. Zavedal se je svoje moči. Ko ga nekoč neki novinec ni lepo pozdravil, se je zadril nad njim kakor pobesnena zver: »Kaj misliš, kdo sem jaz? Jaz sem tvoj Bog!«

Vojaki so se počasi navadili njegovih besed in niso več mislili na njih pomen. Njihovi možgani so postali kakor oni del brzojavnega aparata, ki samo sprejema brzojave, a jih sam ne oddaja.

Nemirno se je premetaval vojak, ki mu je sredi noči zaukazal kaplar molčati, po svoji postelji. Skozi okno je sijal mesec ravno na njega. Črni kodri so padali čez čelo in segali skoraj do nosa. V mesečini je bil njegov obraz kakor mrličev. Oči so tičale globoko pod čelom in so bile zalite s črnim ko-

lobarjem. — Ko je mislil, da je kaplar zopet zaspal, je pričel nalahno in boječe vzdihovati. Levo roko je imel položeno preko trebuha. Včasih, ko je začutil strašno bol, se je oklenil z obema rokama lastnega telesa ter se zvijal kakor ranjena kača. Že večkrat je prosil kaplara, da ga pusti k zdravniku, toda kaplar je zakričal nanj: »Simulant! Marš!« Zgodilo se je to večkrat in čudne misli so začele rojiti po njegovih glavah. Mislil je na zdravnika, ki mu je bil kakor kralj devete dežele, do katerega je težko priti. Tudi to noč je mislil na tega čudežnega kralja in na kaplarja, ki je zvesto čuval vhod devete dežele. V svoji bolesti si je izmislil načrt, kako bi prišel do njega.

Ko so se zjutraj ostali vojaki odpravili in odšli k zboru na dvorišče, je vstal in se z veliko naglico oblekel. Vedel je, da prihaja ob tej uri zdravnik v vojašnico in da ga bo sedaj lahko nagovoril, ker je kaplar na dvorišču.

Po hodniku so odmevali težki koraki, enakomerni udarci sablje in zvonenje ostrog. Vojak je poznal ta korak. Potegnil je čevlje na zamazane in potne noge ter hotel zbežati na hodnik. Toda zopet ga je prijel krč v udih, da se je počasi in s trudom premikal dalje.

Ko je prišel do vrat, je bil zdravnik že mimo. Videl ga je, kako je stopal naprej in se vedno bolj oddaljeval. Na vjakovem obrazu se je pojavil otroški jok. Videl je, kako gre zdravnik vedno dalje in dalje, da ga ne bo mogel dohiti. V smrtnem strahu, da mu zopet ne uide, je zaklical: »Gospod doktor!« Kakor kličejo mrlič ob zadnji uri, je bil ta glas. Zdravnik se je obrnil in se mu bližal. Od veselja je drhtel vojak po vsem telesu in mu šel počasi nasproti. Ko je zdravnik zagledal napol oblečenega človeka, v raztrgani srajci, da so se videle zarašene prsi, v nezavestnih čevljih in prevelikih hlačah, ki so se komaj vzdržale na suhem telesu, ga je prevzel stud in pljunil je na tla. Vojak pa se je priklonil pred njim, pozabil je, da to ni vojaški pozdrav.

»Gospod doktor, — prosim, — bolan sem!« Težko je govoril, roke so se zopet oklenile trebuha, da bi utešile bolelost. Zdravnik je za trenutek molčal, kakor da bi ga prevzelo usmiljenje. Toda takoj se je zopet skrivil njegov obraz in nič usmiljenja ni bilo na njem.

»Kako izgledaš — kakor divjak iz Afrike! Zakaj te ni prijavil kaplar?« Milo je pogledal vojak, da bi zdravnik ne verjel kaplarjevih besed. »Rekel

je, da sem simulant! Gospod doktor — Novinec je hotel dalje, toda zdravnik ga je prekinil: »A tako — simulant — Haha! Marš!«

Ni verjel njegovim besedam. Oči so stopile iz temnih globeli kakor da bi hotele videti žive besede.

»Marš!« — Po stopnicah je pribežal kaplar. Vojak ga je zagledal in vztrepetal.

»Kaplar, tu imate svojega simulant. Ustavil me je in se pritožil radi vas. Predam ga v vaše varstvo. Naložite mu primerno kazen za njegovo predrznost. Da bo vedel, da tak ne sme pred kaptana prvega čina.«

»Bom, gospod doktor. — V Ameriko ga pošljem!« Zdravnik je takoj odšel in se ni brigal za ostala. Vojak je stal sključen in trepetajoč pred kaplarjem. Ta ga je pograbil za ramena in ga sunil v sobo. Molče in zadržujoč svoje bolelost je zletel novinec v sobo.

»Vzemi svoj kovček in marš v Ameriko. Jaz ti bom že pokazal!« Novinec je ubogal kakor da se je v hipu spremenil v mrtev stroj. Njegove oči so hotele iz svojih globeli in blazen je bil njihov pogled. Vzel je svoj kovček in se napotil k prvi postelji.

Krinke so padle!

Da Bernotovec ni bilo nikdar resno vzeti, to je menda že vsak pameten sodrug jasno spregledal. Da pa morejo biti njegovi trabanti tako nesramni, kakor so naši celjski, tega si pa tudi ne more nihče predstavljati. Majhna peščica ljudi okoli bernotovske sekte, ves čas obrekljiva, lažnjiva in hinavska, je napravila razdor za občinske volitve na tak način, ki ga menda v zgodovini delavskega gibanja ne boste lahko zabeležili. Niti komunisti ne bi bili v izbiri razdora med delavskimi vrstami tako nesramni, kakor je ta takozvana bernotovska klika v Celju. Še predno so bile volitve v občini okolica Celje oficijelno razpisane, so ti judeži že sklepali na svojih sestankih o svojem nastopu in so sklenili, kakor zagotavlja njih glavni general, da grejo ločeno v volilni boj. V svojih letakih pa trdijo, da smo jim mi skupni nastop pri občinskih volitvah odklonili. Nesramnost teh demagogov je pa še večja v tem, ko zmirom trdijo pravilnik in pravilnik ter da smo proti njihovemu pravilniku; iz letakov pa je razvidno, da le oni, ki so bili najmanj 1 mesec pred volitvijo organizirani bodisi politično, bodisi strokovno, smejo biti njihovi kandidati. Bernotov pravilnik pa pravi, da morajo biti oni, ki hočejo biti izvoljeni, tri leta organizirani, in sicer politično, drugače so pa rekruti. Nas pa ti ljudje sploh niso vprašali ali bomo skupno nastopili ali ne.

To je dolgoletna vzgoja delavskega izobraževanja po profesorju, ki si s svojo znanostjo v šolah ne zmore kruha služiti. Stari njegovi kolegi, ki so ž njim študirali, nam pripovedujejo, da je bil že kot študent pedant prve vrste. Sedaj pa agitirajo in pregovarjajo posamezne naše sodruge, da bi naj podpisovali njihove kandidatne liste, organizacijo kot tako pa odklanjajo. Veliki pridigar in kritikar alkoholistov se je podal v sramoten objem z dobro znanim pijancem, katerega smo mi že davno zbrisali iz članskega registra, ter ga sprejel na kandidatno listo. Ta mu je bil ljubši, kakor naši sodrugi, s katerimi so sklenili, da ne morejo skupaj. Njih kandidatno listo nazivljajo »Splošno socialistično delavsko listo«. Že iz tega je jasno razvidno in vsakemu poštenemu sodrugu razumljivo, da se skrivajo za novim imenom politični lopovi. Mi se našega pravega socialističnega imena ne sramujemo in vsi naši sodrugi bodo pri volitvah volili kandidate »SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE«. — Vendar so prišli ti politični maroderji enkrat do tega, da so si izvolili drugo ime, ker so se že ves čas dobro zavedali, da so tudi tatje, ker so ime SSJ, zmirom kradli, pa še bodo pod tem imenom nastopali v drugih krajih, tam, kjer jih še niso spoznali. Le tako naprej, potem bo Leskoškovega samoveljčja kmalu konec.

Politični pregled.

Narodna skupščina. Obetanja, zatrjevanja in prorokovanja »poznavačev« političnega položaja v naši državi se niso uresničila. Zatrjevali so: vladna kriza se je normalno, brez visoke temperature, razvila kralj ima jasno sliko in — že za pravoslavne velikonočne praznike so »poznavač« prerokovali, da bo kralj Aleksander presekal Gordijski voz. Pa minuli so prazniki, prešel je teden in 3. maja se je sestala skupščina zopet odgovorila. Na seji je predsednik Jovanović prebral pismo, ki ga je napisal Pašić in odgodil zasedanje narodne skupščine, ker je treba, da se kriza še nadalje normalno razvija in ker je treba da ostane v normalnem tiru sodelovanje meščanskega parlamenta. Izven parlamenta pa so razvili vsi, radikali, demokrati, Pribičevići pristaši, Radičevci pa seveda tudi naši klerikalci, »živahno delovanec«. — Kovali so intrige, pritiskali po dvoru kljuko, zagotavljali udanost, obetali pridnost, grozili z osveto, maščevanjem in farbali ljudstvo. Ko je prišel Davidović iz dvora, so videli Pribičevići na njegovem obrazu potrlost, Radičevci, Slovenčevi poročevalci pa zadovoljnost in korajžo. Pašić je po barki zaplaval v Bosno, kader Sušnik pa v Kostanjevico. Zaupnico sta dobila oha. Radič med svoje drage za enkrat še ne more priti.

Zato jim je obljubil manifest, obljubil nov kos svojega evangelija, ki naj vzdrži dobro voljo med dobrim ljudstvom seljaškim. Manifest je bil bolj izraz srca in Radičevega »miroljubnega čustva«, kot pa izraz političnega razuma, zato je napravil zmoto in klerikalci so ga dali na indeks. — Za radikale in samostojne demokrate pa je manifest, ki je bil deloma objavljen v dujnaskem časopisu dobrodošla kost, nov adut, ki ga bodo izigrali proti opoziciji in dokazali z njim, da je pravilno njihovo načelno stališče. In pri nas bijemo samo načelni boj!

Prepeluh-Radič. Ko se je mudil nedavno na Dunaju Albin Prepeluh, je dobil od Radiča generalno zastopstvo Radičeve tvrde za Slovenijo. Albin Prepeluh, ki je aktivno prepovedoval slovenskemu proletariatu razredni boj, socialistična načela, bo prodajal sedaj po Sloveniji Radičevo mirotvornost, čovečanstvo, trgovsko republikanstvo, vse za obečano dobro provizijo in dober zaslužek. Znak skrajno nezdravega političnega življenja je to. Človek, ki brez sramu pokaže, da mu je politično udejstvovanje — trgovina, republika itd. — ogabna špekulacija, se more še nadalje uveljavljati v javnosti in se predrzne imenovati pravega zagovornika slovenskega ljudstva. Demokrati so sedaj s

»Mirmo!« Ni se mogel zravnan, bolest ga je skrivila in udje so otrpnili.

»Marš v Ameriko!« V kosteh je zaškripalo in bolno telo je leglo na tla, roke pa so se oprijele kovčka. »Naprej!« Počasi je lezel človek pod posteljo in rival pred seboj svoj kovček. Včasih je obstal in lovil sape. Toda že ga je poljubila brca kaplarjeve noge in telo se je vlekle počasi naprej. Dolga je bila pot skozi dvaintrideset postelj. Kakor da je vodila v večnost. Ko je prišel skozi zadnjo, je bil njegov obraz ves poten. Zile so izstopile in hotele prerezati rjavo kožo.

»Vstani!« Počasi je vstajal kakor da vzdiguje težko breme. »Mirmo!« Kaplar je kričal kakor da ima celo četo pred seboj. Vojakovo telo je bilo zvito v polkrog in ni ga bilo moči zravnan. Kaplar ni mislil ničesar, ni videl njegovega blaznega pogleda. »Pridi zopet nazaj iz Amerike!« Nagnil se je človek pred kaplarja kakor da ga hoče zadaviti s svojimi izbuljenimi očmi. Kaplar se je za trenutek ustrašil tega pogleda, toda veroval je v svojo moč in se ni zbal.

»Marš!« — Zopet se je sklonil človek in legel na tla pred svoj kovček. Počasi je začel lezti po isti poti nazaj, od koder je prišel v Ameriko. Pod vsako posteljo je počil, vedno bolj mu je

zastajala sapa. Ko je prišel do desete, se je zopet ustavljal in pogledal pred-se. Dolga vrsta postelj še je bila pred njim in obupal je nad svojo močjo. Položil je roke na kovček in naslonil nanje svojo trudno glavo. Kaplar se je zadr. »Naprej!«

Človek pod posteljo pa se ni ganil, le težko sopenje se je slišalo. »Naprej!« je še besneje zakričal kaplar. Tedaj so potne trepalnice zaprle blazne oči, usta so se raztegnile v velikansko odprtino, iz katere je dihal vroča sapa.

»Vstani!« — Kaplar je sunil z nogo pod posteljo. Roke so zdrsnile s kovčka in po tleh se je zvalilo zvijajoče se truplo.

»Bo že vstal enkrat!« si je mislil kaplar in odhitel na dvorišče, kjer ga je že čakal njegov oddelek. —

Počasi se je premikalo rdeče jutranje solnce po modrem nebu kakor težko obložen voz. Okna vojašnice so bila odprta in solnčni žarki so padali skozi zevajoče odprtine in razsvetljevali zamazano sobo. Priromalo je solnce do četrtega okna in žarki so padli v sobo, na tla pod posteljo, kjer je ležal človek kakor velikanski križ, z v daljavo razpetimi rokami, glavo sklonjeno do prs, z velikimi zevajočimi usti in z odprtimi, blazno gledajočimi očmi. — — —

Prepeluhom zadovoljni, upajoč, da bo morda on vsaj nekoliko škodoval klerikalcem. Recimo, bo škodoval. Toda: Kaj pa bo to koristilo političnemu in gospodarskemu napredku Slovenije. Gotovo je, da se bo razvila na obeh straneh navadna mešetarska licitacija, kar pa ne bo služilo političnemu šolanju in gospodarskemu napredku slovenskega ljudstva. Socialistični proletarijat se zaveda, da je Radičev, četudi s Prepeluhovimi ocvirki zabeljeno mazilo delavstvu škodljivo in za delovno ljudstvo navadno slepilo. Prepeluhova agentura v delavskih vrstah ne bo in ne sme najti odjemalcev in kupcev.

Izid nemških volitev. Dosedaj so uradno ugotovljeni ti-le izidi nemških

volitev: Socialni demokrati 100 mandator (5.973.770 glasov), nemški nacionalci 96 mandator (5.755.609 glasov), nem. ljudska stranka 44 mandator (2.642.843 glasov), centrum 65 mandator (3.899.033 glasov), demokrati 28 mandator (1.657.451 glasov), komunisti 62 mandator (3.712.001 glasov), nem. narodna stranka 32 mandator (1.917.578 glasov), bavar. ljud. stranka 16 mandator (941.982 glasov), nac. socialisti 4 mandate (338.356 glasov), kmečka zveza 9 mandator (568.288 glasov), Hanoveranci 5 mandator (318.451 glasov), bavar. kmeč. zveza in gospod. stranka 10 mandator (683.093 glasov).

Tedenske vesti.

Ljubljanski župan s. dr. Perič se upira oblastem, ker ne skliče starega mestnega šolskega sveta. Tako piše »Slovenski Narod«. K tej vesti omenjamo, da je vložena proti odloku ministrstva pritožba, ki še ni rešena. Vprašanje je za nas s tem rešeno in bi bilo smešno se prerekati z »Narodom« ali »Jutrom«, ker dobiva človek vedno bolj vtis, da sta ta dva lista postala glasili privatne detektivske družbe, ki prinašata vsak dan nekaj novih tiralic (Štekbričov) za svojo reklamo. Glasili sta pa nesolidni, ker morata tudi popravljati.

Trockijevo armadno povelje. Na plenarni seji moskovskih sovjetov, ki se je vršila za prvi maj, je govoril Trocki slavnostni govor. Da se rehabilitira, da si utrdi svojo pozicijo, je obljubil socialni demokraciji evropskih držav ponoven, še ostrejši boj. Naši nezavisneži bodo seveda Trockijevo parolo pokorno izvajali in — zadnji shod v Mestnem domu je bil že predznak njihovega revolucionarnega razpoloženja.

Električna centrala na Savi in Ljubljana. V pondeljek je imel generalni inspektor voda ing. Zbrizaj predavanje o elektrifikaciji Save in preskrbe mesta Ljubljane z elektriko. Predavatelj, ki je nedvomno strokovnjak v vprašanju vodnih sil je jako nazorno primerjal doselej obravnavane načrte, ki so nameravani od Medvod do Krškega ob Savi in se je odločno izrekel za načrt Medvod-Tacen. Vodna sila pri Medvodah je nestalna, zaradi tega je ta načrt spojit s Tacenskim in na Šmarni gori vodni rezervar s 50.000 m³ vode. S tem bi se omogočila trajna sila nad 10.000 konjskih sil, dočim imajo Medvode komaj 500 konjskih sil. Kombinirana naprava bi se podražila za 15 milijonov dinarjev, to je za 12 do 14 odstotkov, nasprotno bi se pa cena električnemu toku znižala ob tej kombinirani napravi za več nego 40 odstotkov. Predavatelj je posebej naglašal, da je namen ljubljanske občine, da se preskrbi mesto in okolica z elektriko, hvale vreden. Govori se in piše o potrebi elektrike, o potrebi industrijalizacije Ljubljane. Res je vse to potrebno, toda brez potrebne obratne sile je to nemogoče. Ni denarja, pravijo. Ta izgovor ne sme veljati; zakaj za tako važne gospodarske namene, kakor je preskrba Ljubljane z zadostnim električnim tokom, mora se dobiti denar. Za občino ljubljansko je nujno, da dobi dovolj električne sile, lastne elektrike, če se hoče razvijati. Tak vtisk je napravilo predavanje gospoda generalnega inspektorja na nas.

Moste. Dolgo je naše delavstvo stalo v boju med komunizmom in socializmom ob strani in se ni moglo odločiti na nobeno stran.

Po zadnjem shodu v Mestnem domu se je pa stvar temeljito spremenila. Dva dni po Mestnem domu so priredili »Nezavisnik« svoj shod v Mostah »pod Lipo«, na katerega so prignali kakih 80 mladincev iz Ljubljane. Od moščanskega delavstva je bil pa navzoč samo eden — in še ta je socialist, ki je prišel na shod zato, da prešteje komunistične »množice«. — Da, da, z »lumpenproletariatom« noče imeti nihče opravka!

Barabsko orožje. Po shodu v Mestnem domu so našli v dvorani kamenje, vijake, palice. S takim orožjem so se opremili komunistični razgrajaci. To je jasen dokaz, da so se nezavisneži sistematično pripravljali, da napadejo socialistično delavstvo. Ugotvujemo to dejstvo, da ne bodo razni Makuci, Jakati in Lipeti po raznih shodih opravičevali barabskega nastopa nezavisnih agitatorjev s tem, da so se šele na shodu »razburili«. Socialistično delavstvo se mora zavedati: Komunistični agitator propagira enotno fronto s kamnom v žepu. — Komunistični agitator bo zagovarjal enotno fronto le takrat, če bo videl, da kamna ki ga ima v žepu, ne more zagrnati v hrbet. Naknadno smo zvedeli še sledeče: med nezavisnimi so posamezniki pred shodom našprovali takemu nastopu, kot si ga je zamislil Lemež. — Treznejši in pametnejši so zahtevali, da naj se javi k besedi njihov referent in naj ovrže Sassenbachovo poročilo. — Pa zmagala je »revolucionarnejša« struja, zmagali so divjaki in suroveži. V časih, ko odpuščajo podjetja trumoma delavce, ko omejuje Trboveljska družba obratovanje, razpravljajo nezavisni strokovničarji in političarji o načinu boja proti delavcem. — Kamenje, vijake, palice pa naj ob vsedelavskem izletu razstavijo!

Izredni občni zbor SPD zopet razbit. Močan pritisk opozicije med staro in mlado strujo izvršujočih članov je dovedel že pri volitvah kot prvi točki dnevnega reda do razida izrednega občnega zbora. Dasi je bila že pred izr. obč. zborom kompromisna kandidatna lista, je vendar glede te prišlo do raznih delnih in slabih naziranj o načinu glasovanja. — Po dolgi in burni debati je dr. Tominšek podal zopetno demisijo z izjavo, da skliče še en izredni obč. zbor, na katerem bodo zamogli voliti le člani proti društveni izkaznici za katero so že plačali letošnjo članarino. — Vsekakor pa je želeli, da pride društvo skoro do rednega dela. —

15. junija 1924
zadružni dan
v vsej Sloveniji!

Zastoj

ne, pač pa po zelo nizkih cenah dobite vse kuhinjske potrebščine, kakor raznovrstna klerparska, kotlarska, kovinostiskarska, ter ključavničarska dela in druge predmete pri zadrugi

Jugometalija

r. z. z. o. z.

splošna kovinska industrija

Ljubljana, Kolodvorska ul. 18

Telefon št. 729.

K dopisu iz Šoštanja. Glede dopisa iz Šoštanja v predzadnjem »Socialistu«, ki je izzval odgovor v »Napreju« z dne 1. V., pripominjamo sledeče: res je da smo sklenili na zadnjem občnem zboru obeh skupin, da se vzdržimo vsakršnih napadov v časopisju z obeh strani, da ostanemo v lokalnem smislu enotni in povsod delujemo skupno, samo s tem razločkom, da obračunavajo eni v Krško drugi pa v Ljubljano. Zato obžalujemo, da se zopet pojavljajo taki dopisi, ki ogrožajo našo solidarnost. Omenjeni dopis je bil poslan »Socialistu« brez vednosti krajevnega odbora S. P. J.

Preds. kraj. org. S. P. J. v Šoštanju.

Nabirajte naročnike!

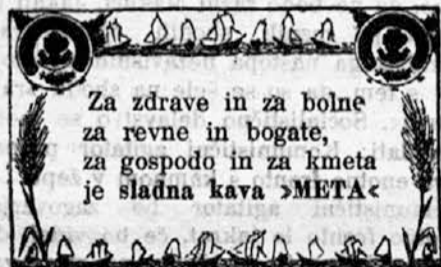
kavčug pete in kavčug podplate

nosijo otroci in odrasli, ker so isti
trpežni, poceni in ugodni za nositi.

Zahtevajte povsod

„MOSKIT“

muholovke, ki so najboljše.

Za zdrave in za bolne
za revne in bogate,
za gospodo in za kmeta
je sladna kava »META«

Tone Malgaj

pleskar za stavbe in pohištvo,
sobo- in črkoslikar, se priporoča
za vsa v to stroko spadajoča dela.

DELAVNICA: Kolodvorska ulica
št. 6 in Celovška cesta šte. 121.

Naročila se sprejemajo
v Kolodvorski ulici 6.

Ustanovljeno leta 1852.

Teod. KORN

Ljubljana, Poljanska c. 8.

(preje Henrik Korn.)

Krovec, stavbni, galanterijski
in okrasni klepar. Instalacija
vodov. Naprava strelovodov.
Kopališke in klosetne naprave.
— Izdelovanje posod iz
pločevine za firnež, barvo
lak in med vsake velikosti,
kakor tudi posod (škatlje)
za konserve.

Poslano.

Gospodu Vladu Pušenjaku narodnemu poslancu in odgovornemu uredniku lista »Straža« v Mariboru.

V »Straži« z dne 25. aprila 1924 ste Vi priobčili in podpisali nesramen pamflet na mojo čast, v katerem ste mi očitali, da sem jaz v času železničarske stavke l. 1920 denunciral.

Na žal Vas ne morem spraviti pred sodnijo, da bi imeli priliko mi očitano dokazati. Vi zlorabljate poslansko imuniteto, da lahko nekaznovano poštemim ljudem čast kradete. Zato Vas pozivljam, da mi s pričami konkretno navedete čas, kraj in osebe, katere sem jaz ob času štrajka kjerkoli ovajal. Če pa tega ne storite, tedaj vas imenujem čisto navadnega podleža in lopova.

ANDREJ BAHUN, železničar in obč. sv.
Za vsebino uredništvo ne odgovarja.

Izdajatelj:

Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik:

Jože Golmajer.

Tiska tiskarna Makso Hrovatin.

**Usedelauski zlet
v Ljubljani!**

Tvrdba

Peter Capuder

Ljubljana, Da'matlnova ulica

priporoča za ta izlet:

Celotne kroje kot tudi posamezne dele za U. D. R. — Vse telovadne potrebšline: majce, telovadne hlače, čelje, dalje za moški in ženski naraščaj ter članice potrebne telovadne obleke. — Zahtevajte cenike! Preskrbite si pravočasno! — Poverjeni dobavitelj potrebščin U. D. R.

„VINOCET“

tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z.
Ljubljana

nudi

**najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega
vina.**

Dobiva se v vseh podružnicah
Konzumnega društva za Slov.

**Cognac Medicinal,
Liqueur, triple séc,
slivovka, brinjevec,
tropinovec, rum l. t. d.**

po najnižjih dnevni cenah

„ALKO“

veletrgovina žganja, družba z o. z.
LJUBLJANA - KOLIZEJ

**TISKARNA
MERKUR**

TRG. IND. D. D.

LJUBLJANA

SIMON GREGORČIČEVA UL. 13

TELEFON ŠTEV. 552.

se priporoča

za naročila vseh v njeno
stroko spadajočih del.

Lastna knjigovoznica.

Izvršitev točna in solidna!

Siegel & drug

d. z. o. z.

tkalnica platnenega in
bombažnega blaga

Ljubljana, Dunajska c. 31

Svitavy

(Č. S. R.)

Wien

(Nem. Avstr.)

**Prva mariborska
delavska pekarna**

r. z. z. o. z. v Mariboru, Tržaška
cesta št. 37-38, telefon šte. 324.
Ustanovljeno leta 1898. — Moderno in
higijensko urejena pekarna priporoča
svoje okusno in vedno sveže pecivo
v polni teži. Pecivo se dostavlja tudi
na dom.

**Prva mariborska produk-
tivna zadruga čevljarških
izdelkov**

r. z. z. o. z. v Mariboru, Oražnova
ulica šte. 4.

Izdelovalnica moških in ženskih čevljev.
Popravila se točno in solidno izvrše

**Produktivna zadruga
krojačev**

r. z. z. o. z. v Mariboru, Ruška c. 5.

Ustanovljena leta 1908. — Izdeluje
moške in ženske obleke, ter vseh vrst
uniform. Najboljša izdelava v lastnih
delavnicah. Velika zaloga različnega
tu- in inozemskega volnena blaga.
Solidne cene. Točna postrežba.

Brzojav!

Ko pridete v Ljubljano in če ho-
čete piti dobro dalmatinsko pravo
vino, ne pozabite obiskati gostilno
»PRI ŠTEFANU«

nasproti hotela »Union«. Tam do-
bite tudi pristno dalmatinsko olivno
olje in morske ribe.

Za obilno udeležbo se priporoča
Burjas in drug.

SOLIDNO

in strokovnjaško izvršuje vsa v
stavbeno stroko spadajoča
zidarska in betonska dela

Danijel Battelino

stavbeno podjetje v Ljubljani VII
(Sp. Šiška).

Zahtevajte povsod

„JADRANI“

terpentinovo čistilo za
čevlje, ker je najbolje.

Ako čistite čevlje edino le z »Ja-
dran« kremo, si prihranite mnogo
denarja.

Vaši čevlji ne razpokajo, ostanejo
mehki in trpežni.

Preselitev.

Čenjenemu občinstvu in vsem uglednim organizacijam vljudno nazna-
njam, da sem svojo dobroznano zalogo slavnostnih krojev, telovadnih
potrebščin in modno krojačnico za gospode

preselil v Dalmatinsko ulico (palača Vzajemne posojilnice)

Priporočam se vsem za nadaljno naklonjenost!

PETER CAPUDER.

**Letna trikotaža, nogavice,
galanterija in drobnina.**

Gaspari & Faninger, Maribor, Aleksandrova cesta št. 48